

Дуби - велетні, що оберігають спокій

У віддалені дев'яності мені довелося потрапити на кладовище села Голубне Новорічицької сільради. Пам'ятаю, тоді стояла неймовірна літня спека. Аж раптом лісовою дорогою – гребелькою, поміж височезних вільх, проводжаючи людину в останню путь ви-йшли на галявину, густо обрамлену віттям крислатих дубів - велетнів, що широко розкинули свої гілля – руки над могилами. Десь там, скраєчку, кілька сосен й собі прилаштувались. То була інша територія, інший світ...

і більше вісімсот їх нарахували. Принаймні, так вони нам казали...

До нас підійшли ще декілька чоловіків і кожен почав пригадувати щось про історію цих дубів-велетнів. Не все мені тоді запам'яталось.

Згодом я не раз згадував про тих дубів з бажанням знову потрапити у їх затишок. Пройшли роки і така нагода випала. Я – в Голубному, а точніше, в Осовій

Свердлили кожного із дубів, за допомогою якихось приладів рахували крізь той отвір кільця, і більше вісімсот їх нарахували.

стерпне бажання доторкнутися рукою віковичного дерева. І, коли я простягаю обидві руки й долонями торкаюсь до стовбура дуба, услід за мною підходить дід Сашко: «Ех – хе-хе! Якби вони могли говорити?!» Він і собі долонями

торкається дерева. Котрись мить стоїмо непорушно. Мовчимо. Час під цими деревами для нас ніби зупинився. Та не надовго. У діда Сашка - нові історії, нові бува-

Людину, котра перший раз це бачить, вражає краса і велич тих дубів, під кронами котрих оберігається вічний спокій померлих. Таких лісових велетнів я ще не бачив! І, якщо кажуть, що лев - цар тварин, то дуб, як на мене, - король лісу! Пізніше я відійшов від гурту, притулився до одного із дубів, погладив долонею його стовбур, з потрісканою корою, поглянув вгору і завмер. Довго стояв, відійти було не сила. Сивочубий чолов'яга поважних літ підійшов до мене: «І правда, старожили ці дерева у нашому лісі!»

- Знати б, скільки для них років? – запитав у відповідь.

- А що знати, вже за вісімсот їм буде. Ще за союзу приїжджали чи то з Москви, чи з Києва науковці - екологи, свердлили кожного із дубів, за допомогою якихось приладів рахували крізь той отвір кільця,

– так називали це село здавна. Прощу у дорогу до дубів для себе супроводжуючого - сімдесятивосьмирічного Олександра Івановича Грушовця - діда Сашка, як його в селі називають. Удвох прямуємо дорогою. Дід Сашко великий цінитель, шанувальник та знавець історії і місцевих бувальщин. Тож, подорожувати з ним цікаво. Ось, наприклад, розказував, як у три роки він, дитиною, побачив живого фашиста, німецького солдата. І що найбільше запам'яталось? Не зброя, не мова чужа, а гудзики на кітелі, що золотом блищали на сонці.

Отак, у розповідях та спогадах діда Сашка, ми й підійшли до воріт кладовища. Дуби на місці, як і двадцять років тому. Тільки вони тепер ще без листя, завмерлі, поважні стоять у парі, на сторожі цього святого місця. І знову виникає не-

льщини. Слухаю. А за тим, розкинувши руки, вимірюю розмір одного із дубів - велетнів. Чотири моїх обхвати. Вже дома перемиряв: один мій обхват руками дорівнює двом метрам, отже, заміряний мною дуб, по діаметру, сягає восьми метрів. Це ж треба такому вирости!

Чи є ще такі дуби у нашому лісі? Чи не дійшла до них черга впасти під орудою могутньої бензопили? Дід Сашко розказує, що ще пам'ятає, скільки дубів росло навколо Осової.

- Цілі дубові гаї простягалися аж до Морочного, Жугаловки, Парської. І завжди у них було затишно, легко дихалось, і від сонця було де сховатися. Тепер усього цього, можна сказати, вже й немає!

Хочеться, щоб ці два дуби залишалися назавжди, як обереги.

Андрій ВОЙТОВИЧ